

ΚΡΙΤΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

«Η στρίγγλα που έγινε αρνάκι»

ΑΠΟ ΤΟΝ ΘΕΑΤΡΙΚΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΟΤΑΝ μια θεατρική παράσταση σου προτείνεται σε μια τόσο φωναχτά «όχι απλή» φόρμα, όταν το μόνο φανερό είναι ότι υπάρχουν πολλές κρυμμένες ιδέες, τότε αντιμετωπίζεις την πρόκληση να λύσεις τα αινίγματα. Ο Νίκος Χαραλάμπους, ως σκηνοθέτης, δίνει μια ερμηνεία στο έργο του Σαίξπηρ «Η στρίγγλα που έγινε αρνάκι» κι εμείς, κατά κάποιο τρόπο επιδιώκουμε να δώσουμε μια ερμηνεία της δουλειάς του Νίκου Χαραλάμπους.

Ο σκηνοθέτης, αρχίζει την παράσταση πίσω από μια κουρτίνα, ελάχιστα διαφανή. Προσπαθούμε να διακρίνουμε τι γίνεται πίσω από την κουρτίνα αλλά οι φιγούρες είναι μακριά από μας. Τι μας χωρίζει;

ΑΦΟΥ παρακολουθήσαμε όλη την παράσταση και αφού συνοψίσαμε τα συμπεράσματά μας, βρίσκουμε ένα ορισμό αυτής της αρχής της παράστασης: η κουρτίνα πρέπει να συμβολίζει το χρόνο. Από τους ήρωες του Σαίξπηρ μας χωρίζει ο χρόνος. Και ο σκηνοθέτης σηκώνει την κουρτίνα και αφαιρεί το σκέπασμα του χρόνου. Οι ήρωες εμφανίζονται μπροστά μας με υπερτονισμένη τη «σύγχρονη» εμφάνισή τους. Το σύγχρονο ερμηνεύεται από τον σκηνοθέτη ως ξεγύμνωμα από όλα τα παραπετάσματα και όλα τα σκεπάσματα και με αυτό τον τρόπο επιτυγχάνεται η μεγαλύτερη δυνατή προ-

σέγγισή τους σ' εμάς.

ΠΡΕΠΕΙ να πούμε ότι την αντίληψη αυτή του ξεσκεπάσματος τη δέχτηκαν οι συνεργάτες του σκηνοθέτη. Τα κοστούμια του Γκλύν Χιούζ λειτουργούν προς την κατεύθυνση αυτή. Η ιδέα της επιτροφής των ηρώων στη χρονική τους απόσταση, στο θεατρικό συμβολισμό, είναι φανερή στο τέλος της παράστασης, όταν οι ήρωες φορούν μπροστά στα μάτια μας κοστούμια και μάσκες, κρύβοντας και πάλι τη «γυμνή» υπερχρονική τους ουσία.

ΤΑ εξεζητημένα σκηνικά του Σταύρου Αντωνόπουλου, επίσης, έχουν μια καθοριστική ιδέα. Οι πολλές κούκλες-σώματα υπογραμμίζουν την άποψη ότι κάτω από τα κοστούμια κάθε εποχής κρύβεται πάντα το ίδιο πράγμα — το γυμνό ανθρώπινο σώμα. Στο εξωτερικό αριστερό μέρος τους σκηνικού μερικά μικρά γυμνά ανθρωπάκια χτυπιούνται απελπισμένα μέσα στο δικτυ (της σεξουαλικότητας);

ΑΥΤΑ τα ανθρωπάκια ζωντανεύουν στις χορογραφίες του Ισιδωρου Σιδέρη. Και τότε το δικτυ δεν υπάρχει πια, αλλά η σεξουαλικότητα της παράστασης είναι φανερή.

ΟΛΑ τα εκφραστικά μέσα σ' αυτή την παράσταση είναι επίμονα επιστρατευμένα να

Μια σκηνή από το έργο «Η στρίγγλα που έγινε αρνάκι». Από αριστερά: Τάκης Χριστοφάκης, Αννίτα Σαντοριναίου-Κυριαζή, Γ. Μουαίμης, Στ. Καυκαρίδης, Αλκηστή Παυλίδου, Ευτύχιος Πουλλαΐδης και Στ. Λούρας.

να προβάλουν ακριβώς τις φιγούρες. Τα εικαστικά-οπτικά μέσα επιβάλλονται πάνω στο λόγο. Η φόρμα υπερτονίζεται.

Όλη η προσπάθεια είναι να φτάσει η παράσταση στο κοινό μέσω του θεάματος και όχι του λόγου. Υπάρχει, δηλαδή, οπτική-εξωτερική και όχι εσωτερική-ψυχολογική ερμηνεία των χαρακτήρων. Αφού δημιουργήσει την εξωτερική μορφή των ηρώων και αφού καθορίσει την πλαστική τους

συμπεριφορά πάνω στη σκηνή ο σκηνοθέτης σταματά.

Η ΟΛΗ αισθητική της παράστασης είναι η αισθητική των κόμικς, όπου οι μορφές είναι σταθερές και χωρίς εξέλιξη και ο λόγος υποβιβάζεται στο επίπεδο των ατάκων που βγαίνουν από το στόμα τους μέσα σε κύκλους.

ΓΙ ΑΥΤΟ και είναι τόσο περιορισμένος ο ρόλος του Σαίξπηρικού λόγου. Γι' αυτό

μουλάς του.

Αλλά η εικονογραφημένη υπόθεση δεν μπορεί να αντικαταστήσει το ίδιο το έργο. Έτσι είναι σάμπως το έργο να έμεινε πίσω από την κουρτίνα του χρόνου και κοντά μας ήρθαν μόνο οι αποσπασμένες από αυτό φιγούρες, οι οποίες παίζουν μπροστά μας την υπόθεση του Σαίξπηρ.

Ο ΝΙΚΟΣ Χαραλάμπους είχε ένα όραμα, εμπνευσμένο από το έργο του Σαίξπηρ. Το μετέτρεψε σε σκληρά καλούπια και το κατέβασε πάνω στον ανυποψίαστο θίασο του Θ.Ο.Κ. Σε μερικούς τα καλούπια αυτά δεν ταιριάζουν και φαίνεται να το νιώθουν και οι ίδιοι και γι αυτό είναι άβολοι πάνω στη σκηνή (Λούρας, Χριστοφάκης, Σταυρινίδης, Μούστρας, Στασίνας). Μερικοί δεν νιώθουν πόσο δεν τους ταιριάζουν (Παυλίδου, Πουλλαΐδης). Μερικοί πέτυχαν να αναπλάσουν το σκηνοθετικό διάγραμμα του ρόλου (Καυκαρίδης, Μουαΐμης, Δημητρίου, Νεοφύτου).

ΕΡΧΟΜΑΣΤΕ τώρα στους πρωταγωνιστές. Μας φαίνεται, ότι η επιτυχία του Βαρνάβα Κυριακή δεν οφείλεται μόνο στο ταλέντο του, παρόλο που αυτό είναι φανερό, αλλά και στο γεγονός, ότι ο ρόλος του Πετρούκιο (το δικό του θέμα) ενέπνευσε τον σκηνοθέτη και αποτέλεσε τη βάση της ερμηνευτικής του προσέγγισης. Γι' αυτό και ο ηθοποιός πέτυχε πολύ καλά το στόχο του. Αλλά πάντα το στόχο που έθεσε ο Χαραλάμπους

και όχι ο Σαίξπηρ.

ΑΠΕΧΕΙ πολύ η ηρωίδα που έδωσε η Αννίτα Σαντοριναίου-Κυριαζή από την Κατερίνα του Σαίξπηρ. Ακριβώς εδώ νιώθεις ότι αρχίζεις να συζητάς έντονα με το σκηνοθέτη.

Η Κατερίνα του Σαίξπηρ είναι προσωπικότητα, είναι επαναστάτρια και όχι ένα ελεεινό και παράξενο πλάσμα. Υποτάσσεται όχι στους εξευτελισμούς και στο καθεστώς της ανδροκρατίας αλλά στην αγάπη.

Οι δυο ήρωες πρέπει να πλησιάζουν ο ένας τον άλλο μέσα από τις συγκρούσεις τους και τελικά να αμείγνουν μέσα στην αγάπη. Στην παράσταση όμως η Κατερίνα υποτάσσεται ακριβώς στη βία, στους εξευτελισμούς και στην πείνα.

Οι σχέσεις της με τον Πετρούκιο δεν εξελίσσονται προς την κατεύθυνση της αγάπης. Γι αυτό και ο τελευταίος της μονόλογος που προφέρειται μέσα από ανεξήγητες κινήσεις, δεν παρουσιάζει ενδιαφέρον. Θα μπορούσε, ωστόσο η ηθοποιός αυτή να παίξει τον πραγματικό Σαίξπηρ, όπως και ολόκληρος ο θίασος.

ΤΕΛΕΙΩΝΟΝΤΑΣ θέλουμε να σημειώσουμε ότι δεν είναι κακό, κατά καιρούς, το κυπριακό κοινό και ο θίασος του Θ.Ο.Κ. να εκτίθενται σε παρόμοιες πειραματικές εμπειρίες.